



ANO Ilgtspējīgas  
attīstības mērķu  
īstenošana

---

# Sasniedzamais rezultāts

- Zina ilgtspējas jēdzienu un ANO ilgtspējas attīstības mērķus.
- Izprot ilgtspējīgas attīstības mērķu nozīmi un problēmas.
- Spēj sniegt ierosmes tālākām diskusijām par aktuālajām problēmām un iniciatīvām to novēršanai.

# Aktīvā mācīšanās

- Dalībnieki uz līmlapiņām individuāli raksta, kas viņus personīgi satrauc/ rada bažas - ģimenē, apkārtnē, valstī - jebko, kas ienāk prātā.
- Stāsts par Globālajiem mērķiem, iezīmējot katra specifiku, minot problēmu piemērus.
- Dalībnieki līmē līmlapiņas, atbilstoši mērķu tēmām.
- Atbilstoši dalībnieku skaitam, tiek veidotas mazākas grupas par mērķiem, kur ir visvairāk lapiņu - tātad, konkrētajai mērķa grupai aktuālākajiem.
- Mazajās grupās dalībnieki: sagrupē problēmas pa tēmām un tās definē; meklē iniciatīvu piemērus to risināšanai - ko varu darīt es, ko mēs varam darīt kopā (kopiena, organizācija, grupa), kas jādara valstij
- Mazās grupas prezentē rezultātus un kopīgi tiek apspriests: vai ir kādas iniciatīvas, kas risina vairākas problēmas; ko mēs varam apņemties sākt darīt paši un tūlīt? ko varam darīt katrs un ko kopā?

# GLOBĀLIE MĒRĶI









ANO ievirzes atspoguļo augsto nozīmību attiecībā uz «Ilgtspējīgu attīstību», kas ir kļuvusi par vispārējās plānošanas koncepciju

**Ļoti daudzas valstis gatavo Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas, programmas vai plānus, tomēr šiem dokumentiem parasti ir vāja pozīcija attiecībā pret valsts ekonomisko lēmumu pieņemšanu**

**«Ilgtspējīga attīstība» atzīst, ka izaugsmei jābūt vismaz virzītai un orientētai, bet dažos gadījumos pat ierobežotai, lai spēja «nākošajām paaudzēm apmierināt savas vajadzības» netiktu apdraudēta**

**ANO Ekonomikas un sociālo lietu Padome ir publicējusi dokumentu kopu par «Ilgtspējīgas attīstības» mērīšanai domātiem 96 indikatoriem, no kuriem 50 ir identificējami kā pamatindikatori**

# ANO Tūkstošgades attīstības mērķi

ANO Tūkstošgades Deklarācija un attīstības mērķi tika apstiprināti 2000.g. un ietvēra bezprecedenta uzdevumus padarīt pasauli pieņemamāku un labāku visām tautām



2015.g. notika ANO Ģenerālā Asambleja, kura lēma par **Tūkstošgades mērķu īstenošanas rezultātiem** un izvirzīja jaunus mērķus «Mūsu pasaules pārveidošana: ilgtspējīgas attīstības īstenošana līdz 2030.g.» (Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development)

1



1. Nabadzības izbeigšana

5



5. Dzimumu līdztiesība

2



2. Bada izbeigšana

6



6. Tīrs ūdens un sanitārie apstākļi

3



3. Laba veselība un labklājība

7



7. Pieejama un tīra enerģija

4



4. Kvalitatīva izglītība

8



8. Atbilstošs darbs un ekonomiskā augsme



9



9. Rūpniecība, inovācijas, infrastruktūra

10



10. Mazināta nevienlīdzība

11



11. Ilgtspējīgas pilsētas un kopienas

12



12. Atbildīgs patēriņš un ražošana

13



13. Klimata pārmaiņu rīcības

14



14. Ūdens dzīvības saglabāšana

15



15. Sauszemes dzīvības saglabāšana

16



16. Miers, taisnīgums un spēcīgas institūcijas

17



17. Globāla sadarbība mērķu ilgtspējīgas attīstības sasniegšanai

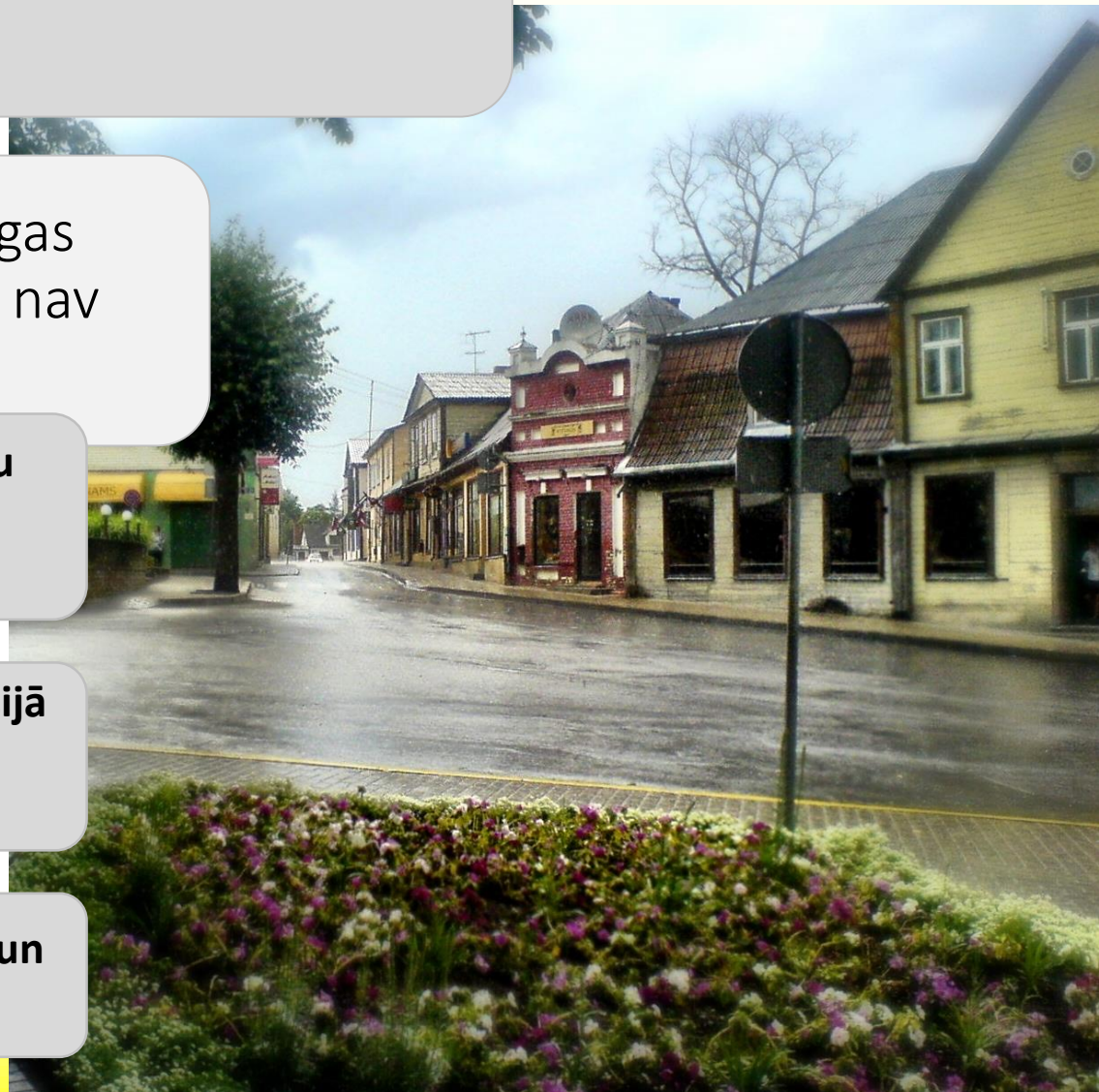
# LATVIJAS ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA

Latvijā koordinētā un sistemātiskā veidā ilgtspējīgas attīstības īstenošana ir pašos pirmsākumos, jo vēl nav izveidota atbilstoša institūcija –

**Tāpēc lielais funkciju apjoms un to izpildei pieejamo resursu nepietiekamība ir skaidrojums lēnajam ilgtspējīgas attīstības procesam Latvijā**

**Ilgspējīgas attīstības jautājumu iekļaušanu politiskajā diskusijā galvenokārt motivēja ārējais faktori, - šo jautājumu augstā prioritāte Eiropas Savienības un ANO līmenī**

**Diemžēl Latvijas valsts pārvaldes institūciju, politiskie spēku un sabiedrības iesaistīšanās ir bijusi nenožīmīga**





Valsts ilgtspējīgas attīstības virzieni galveno problēmu risināšanai, kā arī politikas mērķi atsevišķu nozaru politikās sākotnēji tika noteikti Latvijas ilgtspējīgas attīstības pamatnostādņēs jau 2002.gadā.

**Tomēr pamatnostādnes neietvēra noteikto mērķu un darbību konkrētus izpildes termiņus**



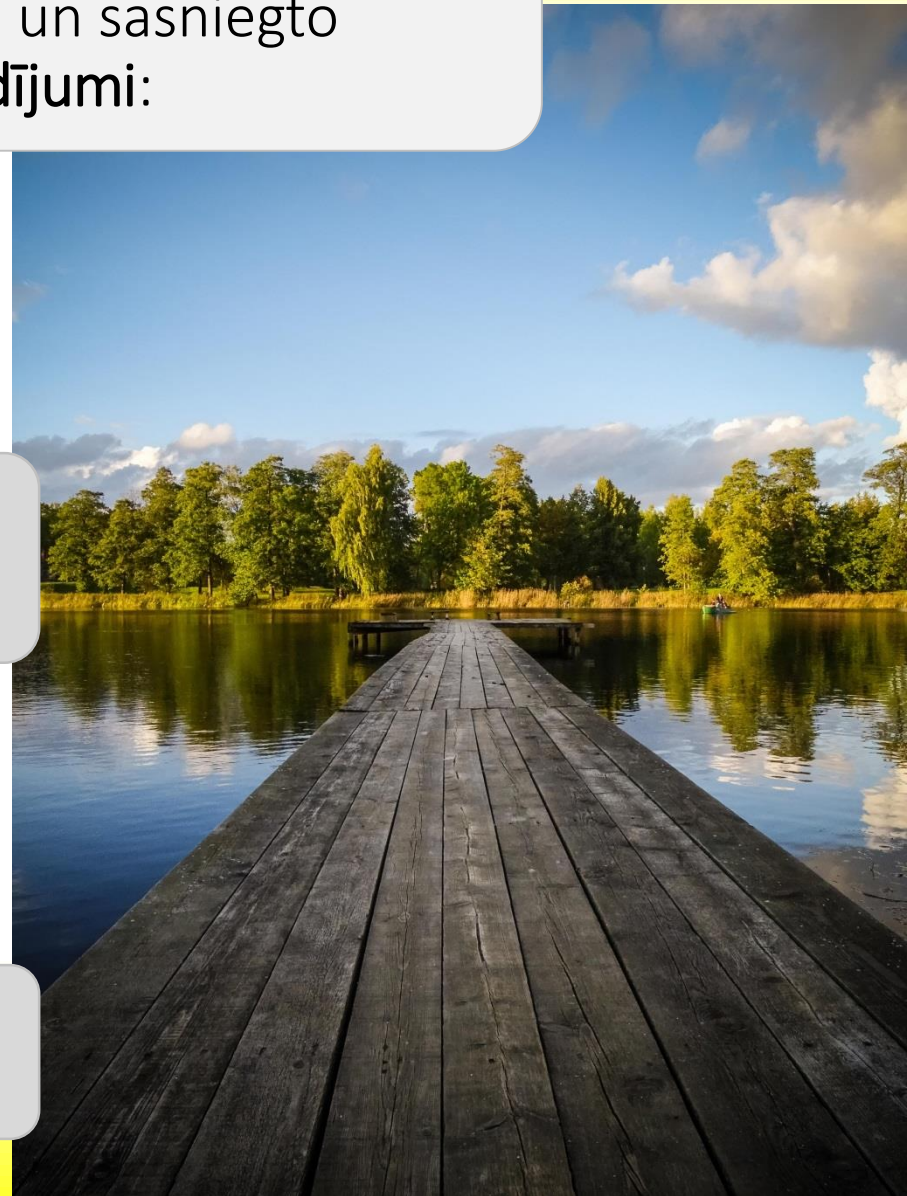
Ņemot vērā Latvijas ģeopolitisko vietu pasaulē, dabas īpatnības, sociālās un ekonomiskās attīstības iespējas un sasniegto stāvokli tika izvirzīti **nākotnes uzstādījumi**:

- **Jāveido labklājības sabiedrība, kura augstu vērtē un attīsta demokrātiju, līdztiesību, godīgumu un kultūras mantojumu**

- **Jāveido stabila tautsaimniecība, kas nodrošina sabiedrības vajadzības, vienlaikus panākot, lai ekonomiskās izaugsmes tempi pārsniegtu vides piesārņojuma un resursu patēriņa tempus**

- **Jāveicina droša un veselību neapdraudoša vide pašreizējai un nākamajām paaudzēm**

- **Jāveic pasākumi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai**







- **Jāattīsta sabiedrības atbildīga attieksme pret dabas resursiem un nepārtraukti jāpaaugstina resursu izmantošanas efektivitāte**

- **No starptautiskas palīdzības saņēmējas valsts pakāpeniski jākļūst par valsti, kas spēj pati nodrošināt savas vajadzības un nepieciešamības gadījumā sniegt palīdzību citām valstīm**

- **Jānodrošina vides jautājumu integrācija un jāattīsta plašs vides politikas līdzekļu izmantojums citu nozaru politikā**

- **Jānodrošina, lai tirgus ekonomikas mehānismi kalpotu ilgtspējīgai attīstībai**

- **Jānodrošina sabiedrības līdzdalība ilgtspējīgas attīstības procesos**

- **Nepārtraukti jānovērtē valsts progress noteikto ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā**



Apliecinājums līdzšinējās politikas daļējai neefektivitātei ilgtspējīgas attīstības jomā ir tas, ka, attīstoties valsts ekonomikai un palielinoties iedzīvotāju ienākumiem –

Latvijā ir strauji pieaudzis privātais patēriņš, kā arī palielinājusies plaisa starp bagātajiem un nabadzīgajiem iedzīvotājiem, kas būtībā ir pretēja tendence ilgtspējīgas attīstības izvirzītajiem mērķiem

**Pēc neatkarības atgūšanas un iestāšanās Eiropas Savienībā Latvijai nav tālejoša stratēģiska mērķa, bet, ņemot vērā ilgtspējīgas attīstības koncepcijas nozīmīgo lomu mūsdienu pasaules un ES attīstībā, tas ir nepieciešams**



Perspektīvs politisks un praktisks stratēģiskais mērķis ir vajadzīgs arī **Latvijas vietēja mēroga attīstībā**

Izšķirošais apstākļi Latvijas ilgtspējīgai attīstībai ir pārvaldes sistēmas spēja dažādu līmeņu un teritoriju izmantošanas plānus un stratēģijas pakārtot vienotam ilgtermiņa un ilgtspējīgam ietvaram

**Ilgspējīgas attīstības modeļa izmantošanu Latvijas apstākļos ietekmē vairāki specifiski faktori:**

- **Relatīvi zems vides piesārņojuma līmenis un zemā vides degradācijas pakāpe (salīdzinājumā ar Rietumeiropas valstīm);**
- **Ierobežotā resursu pieejamība un relatīvi vāji attīstītā rūpnieciskā ražošana;**
- **Atkarība no ievestiem resursiem;**
- **Nepieciešamība restrukturēt ekonomisko sistēmu;**
- **Sociālās vides problēmu pieaugums**



Tomēr kopumā Latvijai ir labas iespējas izmantot Rietumvalstu pieredzi vides aizsardzības sistēmas pilnveidošanā un sabiedrības attīstības plānošanā, ņemot vērā risinājumus par ietekmes uz vidi samazināšanu

**Diemžēl pastāv virkne šķēršļu ilgtspējīgas attīstības īstenošanai Latvijā:**

**Orientācija uz Rietumvalstīs pastāvošo patēriņa modeli**

**Demokrātisku tradīciju trūkums sabiedrībā**

**Nesakārtota likumdošana un ierobežoti finanšu resursi**

**Zems vides un sabiedrības problēmu izpratnes līmenis**

**Zināšanu trūkums par ilgtspējīgu attīstību**





Latvijā ir izstrādāta un Saeimā apstiprināta  
(03.06.2010.) **Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija**



Stratēģijas pamatmērķi ir laimīgs cilvēks labklājības valstī, ilgtspējīgs un veselīgs dzīvesveids, radoša, iecietīga un toleranta sabiedrība, sadarbībā radīta konkurētspēja un valsts kā uzticams partneris

**2030. gadā Latvija būs plaukstoša aktīvu un atbildīgu pilsoņu valsts**

**Ikviens varēs justies drošs un piederīgs Latvijai, šeit katrs varēs īstenot savus mērķus**

**Nācijas stiprums sakņosies mantotajās, iepazītajās un jaunradītajās kultūras un garīgajās vērtībās, latviešu valodas bagātībā un citu valodu zināšanās**

**Tas vienos sabiedrību jaunu, daudzveidīgu un neatkārtojamu vērtību radīšanai ekonomikā, zinātnē un kultūrā, kuras novērtēs, pazīs un cienīs arī ārpus Latvijas**

**Rīga būs nozīmīgs kultūras, tūrisma un biznesa centrs Eiropā**

**Pilsētu un lauku partnerība nodrošinās augstu dzīves kvalitāti visā Latvijas teritorijā**

**Latvija – mūsu mājas – zaļa un sakopta, radoša un ērti sasniedzama vieta pasaules telpā, par kuras ilgtspējīgu attīstību mēs esam atbildīgi nākamo paaudžu priekšā**

# VIDZEME



**IESAISTIES VIDZEMES  
ATTĪSTĪBAS PRIORITĀŠU  
NOTEIKŠANĀ!**



**CILVĒKS VIDZEMĒ IR VĒRTĪBA!**



**JĀPALIELINA REĢIONA KONKURĒTSPĒJA!**



**MĒS ZINĀM KĀ PALIELINĀT IEDZĪVOTĀJU  
SKAITU VIDZEMĒ!**







# ZEMGALE



## ZEMGALES ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS STRATĒGISKAIS MĒRĀIS



ZEMGALES ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2030  
ZEMGALES ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2020

### APDZĪVOTAS ZEMGALES PILSĒTAS UN LAUKI



Zemgales plānošanas reģiona ekonomikas profils – galveno jomu mijiedarbība





# LATGALE



**Skaties globāli, rīkojies lokāli!**  
Pat viens cilvēks spēj ietekmēt  
notikumu gaitu.

*Eiropas gada attīstībai labas prakses vēstnesis  
Hanna Alva Masi*



Pārrobežu daba



LATGALES PLĀNOŠANAS  
REĢIONS



**IESAISTIES! PARĀDI LATGALI!**  
[www.iic.lv](http://www.iic.lv)





# KURZEME



KURZEMES  
PLĀNOŠANAS  
REĢIONS



KURZEMES  
BIZNESA  
INKUBATORS





# RĪGA

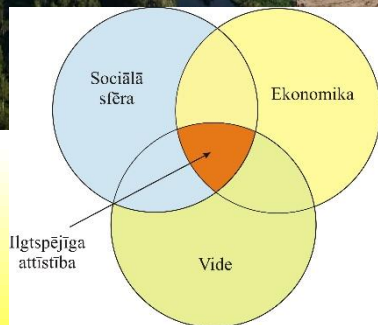
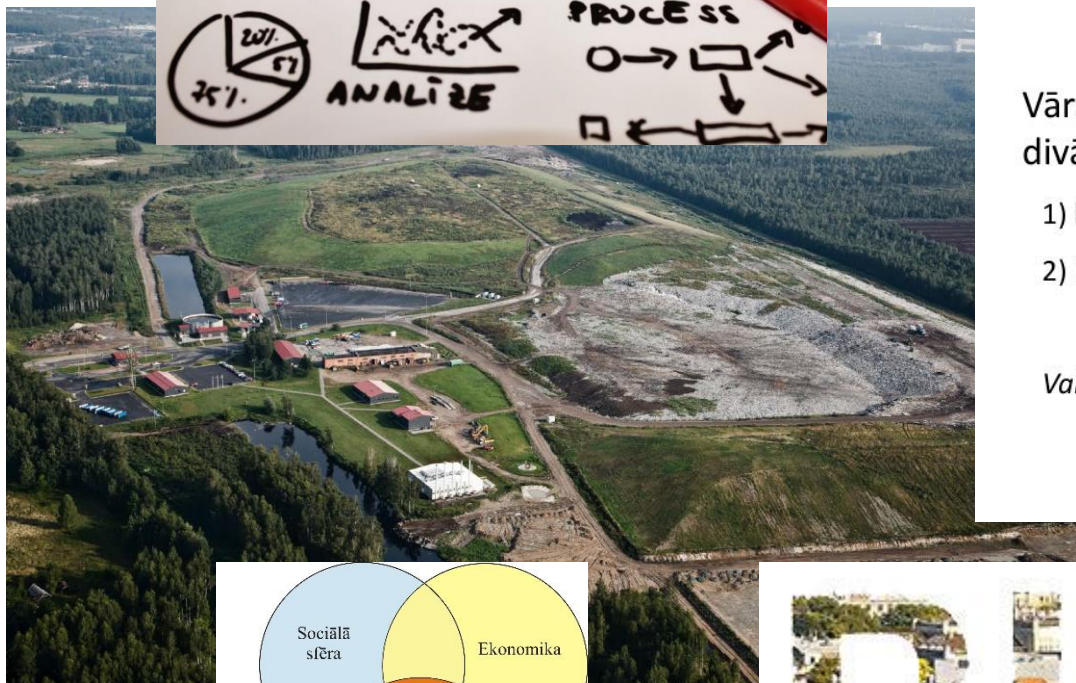


Vārds 'ilgtspējīgs/-a' tikt lietots divās nozīmēs:

**BEIGU  
JAUTĀJUMS**

- 1) kā kaut kas, kas ilgst ilgi...
- 2) IA koncepcijas ietvaros.

*Vai 'ilgtspēja' drīkst atrasties ārpus IA?*







Paldies  
par uzmanību!

---

